Затверджую
В.о. голови приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

_____ доц. Гугнін Е.А.
«01» березня 2021 року

ПРОГРАМА

фахового випробування з *соціальної роботи* для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на основі раніш здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Для оцінки знань абітурієнтів на випробуванні фаховою атестаційною комісією розроблені тестові завдання, які відповідають змісту навчання за ОКР «молодший спеціаліст». Критеріально-орієнтовані тестові завдання дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати і вміти:

- ключові поняття, закономірності та принципи соціальної роботи та соціології;
- основні періоди розвитку соціальної роботи та соціології, персоналії науковців, які зробили значущий внесок для становлення їх як теорій, навчальної дисципліни та практичної діяльності;
- приймати рішення щодо каналів реалізації соціального продукту на основі вивчення можливостей потенційних партнерів на засадах дотримання основ соціального права, діловодства і методик соціальних технологій;
- здійснювати критичний аналіз різних систем соціального захисту і підтримки, соціальних стандартів та нормативів;
- прогнозувати можливі наслідки реалізації соціальних програм на місцевому та регіональному рівні на підставі використання сучасних інструментів та механізмів соціальної політики;
- визначати базові технології соціальної роботи в залежності від характеристик різних груп клієнтів;
- надавати професійні послуги клієнтам у сфері соціальної роботи.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія розвитку соціальної роботи та соціології:

– Становлення державної системи благодійності у Західній Європі XVI-середини XVIII ст.

– Розвиток соціальної роботи та соціології на Заході у XX – на початку XXI ст.

– Соціальна опіка в Радянській Україні.

– Соціальна робота та соціологія у незалежній Україні.

– Основні тенденції розвитку благодійності у Західній Європі і США з кінця XVIII до початку XX ст.

– Основні періоди розвитку теорії соціальної роботи та соціології, їх визначні представники та провідні наукові школи.

– Становлення та розвиток системи благодійності у найдавніші часи і епоху середньовіччя.

– Державна опіка в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст.

– Громадська і державна опіка в Російській імперії у XIX – на початку XX ст.

2. Теорія соціальної роботи:

– Соціальна робота як галузь наукових знань і навчальна дисципліна.

– Об'єкт, предмет і суб'єкти соціальної роботи. Методи соціальної роботи.

– Основні категорії, функції і принципи соціальної роботи.

– Основні сучасні теорії соціальної роботи.

– Людина в соціальній роботі: системний підхід.

– Адаптивно-соціалізаційна теорія соціальної роботи.

– Теоретичні витоки і сучасні політико-правові засади соціальної роботи у зарубіжних країнах.

– Умови реалізації соціальної роботи у сучасній Україні.

3. Технології соціальної роботи з різними групами клієнтів:

– Медико-соціальні методи в соціальній роботі.

– Соціальні технології, їх типологія. Специфіка технологій соціальної роботи.

– Загальні та конкретні технології соціальної роботи.

– Комунікативна техніка в соціальній роботі.

– Соціально-психологічні та педагогічні методи в соціальній роботі.

– Актуальні проблеми соціальної роботи з різними категоріями населення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в періодизації розвитку соціальної роботи та соціології, знати їх провідні наукові школи та їх представників.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо термінів та ключових понять базових навчальних дисциплін.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом навичками аналітичного мислення, вміння вибору оптимальних альтернатив та евристичного розуміння проблемних ситуацій у соціальній сфері.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 100 балів (шкала оцінювання від 100 до 200 балів).

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить не менше 102.

У разі наявності в роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ЗАКОН УКРАЇНИ Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю N 2558-III від 21 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 42, ст.213.

2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про соціальні послуги N 966-IV від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358.

3. Капська А. Й. Соціальна робота: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2010. – 328 с.

4. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірєва та інш. – К. Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2012. – 124 с.

5. Положення про Державну службу зайнятості України : Затверджено Указом Президента України від 16січня 2013 року №19/2013// Соціальний захист. – 2013. – № 1. – С.36–39.

6. Порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування : Затверджено наказом міністерства соціальної політики України від 26.12.2011 № 568 //Соціальний захист. – 2012. – № 4. – С. 25–26.

7. Технології соціальної роботи [Текст]: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиєв, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя: «Просвіта», 2013. – 538 с.

8. Технологія роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді (методичний посібник) / С. В. Толстоухова, О. О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 88 с.

9. Управління соціальними процесами [Текст]: навч. посіб. / О.А. Агарков, Г.Ю. Баршацька, В.В. Дударьов, В.О. Коваль, В.В. Кузьмін, В.М. Попович, О.О. Турба, С.С. Щербина; керівник авт. кол. О. А. Агарков; Запор. нац. техн. ун-т – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 217 с.

10. Теоретичні та практичні основи соціальної роботи [Текст]: монографія / Г.Ю. Баршацька, В.В. Дударьов, В.О. Коваль, В.В. Кузьмін, М.О. Кузьміна, В.М. Попович, О.О. Турба, С.С. Щербина; керівник авт. кол. В.М. Попович; Національний університет «Запорізька політехніка» – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2020. – 206 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
«_01_» _березня_ 2021р.

Голова фахової атестаційної комісії В.М. Попович